

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

§. 1. Senis & mulieris exulantium lepida garrulitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

CAPVT LV.

Ingressus, quo belli mala, & causae perstringuntur.

L

IN itinere eram aliquando, siluamque cum socio ingressus, vehementer admodum fatigatus umbram sectabar. Occurrit locus in medio nemore maximè opacus & frigidus. In eo iacebat promiscua turba hominum in gramine quiescentium; viri, feminae, iuvenes, senes. Alij ponè se infantes habebant corribus, alij cunis impositos; alij sarcinas ferebant adhuc dorsis alligatas: nonnulli, pràter baculum quo niterentur, nihil. Quidam etiam fascijs obligati, vulnèra vt inspicerent, crura, brachia, capita retexerant. Ibi substiri, & ipse lassitudinem discussurus. Data igitur acceptaque salute, interrogauì: Vnde venirent, aut quò tenderent? Respondit seniculus macie exhaustus, fame contractus, rugis & canis oblitus, itaque pràter cutim & ossa nihil hominis retinens, vt ligneus videri posset, nisi verba vocemque edidisset. Erant autem verba ista. Ne interroga, mi bone, Vnde, aut quò proficiscamur; primum scimus, sed tædet dolorem memorando renouare: alterum nobis est incognitum, & prorsus incertum. Fortunam, quam in patria noueram expecti sumus, in exilio matrem quærimus, nescij quibus sedibus talem inuenturi. Ea nobis domi, pràter hos centones, omnia ademit, in eo solùm benigna, quia ex rusticis Philosophos fecit: *En omnia mea mecum porto*; quod & isti faciunt, quibus & lares, & rura, & ouium caprarumque greges, & nonnullis non iumenta tantùm, sed tota etiam armenta, omnisque pagana opulèntia fuerat. Iam, vt vides, equis ligneis vtimur, & liberi nostri in dorsis nostris habitant, sicut ciconia in tectis. Mirabar senem iuuenari, illumque verbis risum ciere, cuius miserabilis aspectus vel à Democrito lachrymas extorsisset. Institi ergo tantò cupientiùs, vti fortunas suas narrare ne grauaretur. Tum ille, numquid satis est, nos passos esse, quæ passi sumus, an recordando tibi bis vapulabimus? Assidebat huic seni anus, quæ non interrogata, insito huic sexui naturæ vitio, intergarriens, Exules sumus, vt vides, è Sueuia in Austriam migramus, seruitute victum quæsituri, hostis domo nos eliminauit; immò *fares*, cum enim domi nihil reli-

aihil reliqui fecisset, foris victum quaeritamus. O mi Domine, quàm multa possent de nostra calamitate narrari? Ego mulier sum octoginta septem annorum, cum viro hoc septuaginta annis vivo; mala plurima vidi, quæ me, quæ maritum meum, quæ alios mihi notos non infrequenter obruerunt, lites, rixas, iniurias, rapinas, cædes, incendia, direptiones, sterilitates, siccitates, pestilentias, nihil simile vidi ijs, quæ nunc ex Orco emissa bella Germaniam inundauerunt. Fuerunt multæ grauesque procellæ, sed iste fluctus belli est decumanus. Verè dixit, qui dixit, *Bellum esse malorum omnium compendium*. Quamquam de hoc compendio non facile est facere compendium. Et jam erat ab ovo exordium deductura, cum garrulitatis femineæ pertæsus senex, in dexterum cubitum erectus, ita orationem eius interrupit: Sanè non facile est facere vllius rei compendium vobis crepitaculis. Tace, mulier blateratrix & multiloqua; si tamen lingulaca tacere vlla potest. Non horam, diem totum hîc tereremus, si tibi auscultandum foret; & antè lucis, quàm sermonis finis esset.

Obstruxit quidem hoc edicto os vetulæ, non tamen ligauit manus in pugnam prurientes. Sed interposuerunt se aliquot viri, vt videbantur, non ineruditi, neque de plebe, qui lepidum senecionem libenter audiebant garrientem. Vxori igitur silentium & quietem, marito Nestorem aduro, oratoris munus imposuerunt. Mox ille, ceteris silentium tenentibus, ita belli mala orsus est enumerare. Tam multa sunt, quæ bellum infamant, vt qui non sensit, non possit ea credere. Aiunt in libris ea referri. Sed quantus is liber esse debet, qui omnia comprehendat? Minax dumtaxat cum vellet nobis significare, cometam quantum, Anno 1618. Deus cælo inscripsit? Neque enim aliud illud ignitum, & tandem ab Oriente in Occidentem extensum signum fuit, quàm funestus belli nuntius, & character, aut virga cælestis, quæ tergo nostro imminebat. Sed tunc vix quisquam metuebat plagam vel tam diuturnam, vel tam longè lateque porrigendam. Stultus fuisset habitus, qui dixisset, triennem fore, quæ fortasse triginta annos est duratura. Interim, qui metus? quæ vexatio? quæ exactionum grauissimarum seruitus? quàm dura hospitia militum, nulla liberalitate contentorum? quibus postquam multa dederis,